

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 20. května 2019 v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Barbory Kocourkové a přísedících Marie Jelínkové a Mgr. Ing. Bc. Milana Pauluse,

takto:

Obžalovaný

XXX, narozený XXX v XXX, trvale bytem a XXX, okr. XXX,

je vinen, že

dne 13. 11. 2018 v přesně nezjištěné době v ranních hodinách po předchozím požití alkoholu a návykové látky – marihuany řídil z obce XXX do obce XXX a zpět své osobní motorové vozidlo zn. XXX, rz: XXX, které bylo s ohledem na neplatnou pravidelnou technickou prohlídku nezpůsobilé provozu na pozemních komunikacích, kdy okolo 05.44 hod v obci Doubravice při jízdě ve směru od obce XXX výrazně překročil nejvyšší povolenou rychlost stanovenou obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích do 50 km/hod a současně svou jízdu nepřizpůsobil zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, v rozporu s § 5 odstavec 2 písmeno b) a § 18 odstavec 1, 4 zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, při projíždění pravotočivé zatáčky rychlostí 98,3 – 103,0 km/hod uvedl své vozidlo do smyku, ve kterém přejel celou šíří svého vozidla do protisměru, a zde se v rychlosti 88,6 – 98,6 km/hod čelně střetl se zde jedoucím osobním motorovým vozidlem zn. XXX, rz: XXX, řidiče a majitele XXX, přičemž vůz zn. XXX byl vlivem střetu posunut o nejméně třináct metrů zpět v protisměru jeho původní jízdy a vůz zn. XXX byl odražen vlevo mimo komunikaci na trávník, po dopravní nehodě byl převezen do Fakultní nemocnice v Hradci Králové, kde se téhož dne v 06.55 hod podrobil odběru žilní krve, jejímž rozbořením byla u něho prokázána hladina 0,92 g/kg alkoholu v krvi a následným výpočtem provedeným soudním znalcem z oboru

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Dvořáková.

zdravotnictví, zdravotní toxikologie, byla stanovena hladina alkoholu ve výši 1,06-1,16 g/kg v krvi v čase spáchané dopravní nehody a současně u něho byla rozbořem krevního vzorku zjištěna látka delta-9-THC v koncentraci 3,2 ng/ml séra, přičemž jeho spolucestující sedící na pravém předním sedadle vozu zn. XXX – XXX, nar. XXX, který byl při jízdě nepřipoután bezpečnostním pásem, utrpěl vícečetná s dalším životem neslučitelná poranění hlavy, krku a hrudníku, jímž bezprostředně po dopravní nehodě na místě nehody následkem rozvoje krvácivého šoku podlehl, řidič vozu zn. XXX – XXX, nar. XXX, který také nebyl připoután při jízdě bezpečnostním pásem, utrpěl mnohačetná s dalším životem neslučitelná poranění hlavy, hrudníku a dolních končetin, jímž bezprostředně po dopravní nehodě na místě nehody následkem krvácivého a úrazového šoku podlehl, a touto dopravní nehodou na vozidle zn. XXX, rz: XXX jeho poškozením způsobil škodu ve výši 85 000 Kč,

tedy

- jinému z nedbalosti způsobil smrt, čin spáchal proto, že hrubě porušil zákon o dopravě a způsobil takovým činem smrt nejméně dvou osob,
- vykonával ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobil značnou škodu na majetku a způsobil takovým činem dopravní nehodu,

čímž spáchal

- přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3, odst. 4 tr. zákoníku,
- přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písmeno a) tr. zákoníku

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 4 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku **k úhrnnému trestu** odnětí svobody v trvání **6 (šesti) let**.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do věznice **s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku se obžalovanému dále ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu **9 (devíti) let**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě nemajetkové újmy** zaplatit poškozené **XXX**, narozené XXX, bytem XXX, částku ve výši **360 000 Kč**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě nemajetkové újmy** zaplatit poškozenému **XXX**, narozenému XXX, bytem XXX, částku ve výši **360 000 Kč**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě nemajetkové újmy** zaplatit poškozené **XXX**, narozené XXX, bytem XXX, částku ve výši **360 000 Kč**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě nemajetkové újmy** zaplatit poškozenému **XXX**, narozenému XXX, bytem XXX, k rukám zákonných zástupců XXX, narozené XXX a XXX, narozeného XXX, částku ve výši **270 000 Kč**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě nemajetkové újmy** zaplatit poškozenému **XXX**, narozenému XXX, bytem XXX, k rukám zákonných zástupců XXX, narozené XXX a XXX, narozeného XXX, částku ve výši **270 000 Kč**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě nemajetkové újmy** zaplatit poškozenému **XXX**, narozenému XXX, bytem XXX, částku ve výši **270 000 Kč**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Dvořáková.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě škody** zaplatit poškozené **XXX**, narozené XXX, bytem XXX, částku ve výši **24 855,64 Kč**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **na náhradě škody** zaplatit poškozenému **XXX**, narozenému XXX, bytem XXX, částku ve výši **1 358 Kč**.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, odkazuje se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, odkazuje se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, odkazuje se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený **XXX**, narozený XXX, bytem XXX, odkazuje se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený **XXX**, narozený XXX, bytem XXX, odkazuje se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozený **XXX**, narozený XXX, bytem XXX, odkazuje se zbytkem svého nároku na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozená **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, odkazuje se svým nárokem na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozený **XXX**, narozený XXX, odkazuje se svým nárokem na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozený **XXX**, narozený XXX, bytem XXX, odkazuje se svým nárokem na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozená **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, odkazuje se svým nárokem na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozená **XXX**, narozená XXX, bytem XXX, odkazuje se svým nárokem na nemajetkovou újmu na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Pardubicích podala dne 8. 4. 2019 obžalobu na obviněného (nyní obžalovaného) XXX pro jednání popsané ve výroku rozsudku, kterým se měl dopustit přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 3, 4 tr. zákoníku a přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku.
2. Okresní soud dne 20. 5. 2019 konal hlavní líčení. Na podkladě dokazování provedeného u hlavního líčení, kdy byly hodnoceny důkazy jednotlivě i ve vzájemné souvislosti ve smyslu § 2 odst. 6 tr. řádu, dospěl okresní soud k závěru, že vina obžalovaného pro skutky vymezené ve výrokové části rozsudku byla spolehlivě prokázána.
3. Obžalovaný (tehdy obviněný) v přípravném řízení k samotné dopravní nehodě, jejíž spáchání je mu kladeno za vinu, uvedl, že si ji nevybavuje. Ví pouze to, co si přečetl nebo mu to někdo řekl. Jeho poslední vzpomínka před nehodou je, že byl v pátek v zaměstnání. Co tam přesně dělal, neví. Nepamatuje si, co dělal o víkend. Po dopravní nehodě si vzpomíná, že byl převezen v nějakém sanitním voze. Ostatní věci má pouze z doslechu, například od přítelkyně. Dovedl z toho, že ráno vyzvedával XXX a jel do práce. Při nehodě řídil vozidlo zn. XXX, které vlastnil asi dva až tři roky. Jezdil s ním pravidelně, nemělo žádnou technickou závadu. Při dopravní nehodě byl sám zraněn. Měl prasklou lebku, otok mozku, krvácení do mozku, zlomeniny žeber a klíční kosti na levé straně. Dále měl zlomený nos. V důsledku toho má ochrnutou levou stranu těla.

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Dvořáková.

Nyní podstupuje rehabilitace. Ke zjištěné hladině alkoholu a kanabis v jeho krvi uvedl, že od přítelkyně ví, že večer před dopravní nehodou byli u kamaráda XXX. Zde vypil asi sedm panáků pálenky – borovičky, dvě plechovková piva (neví jaká) a jeden drink whisky „Tulamorky“ s kolou. Za jaký časový úsek to přesně vypil, neví, možná za tři až čtyři hodiny. Ke kamarádovi přišli asi na 17.00 hod. Domů jeli taxíkem, přičemž již ve 22.00 hod měl být doma. Pamatuje si, že přítelkyně říkala, že po příjezdu domů venčili psa. K marihuaně uvedl, že tu si občas zakouří. Podle přítelkyně prý den před nehodou marihuanu neměl. Kdy ji naposledy před nehodou kouřil, neví. Pravidelně ji kouřil tak, že jedenkrát o víkendu a přes týden tak třikrát. Je příležitostný piják, pít chodil převážně o víkendu, přes týden ne. Nikdy se neopil do tzv. němoty. K technické kontrole jeho vozidla uvedl, že ji skutečně měl propadlou, řešil to s technikem, ale nepodařilo se to. Přesunul si termín, protože na to neměl čas. K rychlosti jízdy svého vozidla před dopravní nehodou nebyl schopen se vyjádřit, neboť si dopravní nehodu nevybavil. Místo dopravní nehody znal. Poškozeným se písemně omluvil, osobně se neviděli. Dopravní nehodu hlásil na pojišťovně jeho otec. XXX bydlel v rodinném domě v obci XXX asi pět km od jeho bydliště. Společně pracovali v areálu firmy XXX. Při jízdě do práce se střídali. Na dotaz, zda se XXX při jízdě vozidlem poutal, uvedl, že ne. Běžně se nepoutal, ani když řídil. Je si vědom toho, že při dopravní nehodě bylo poškozeno jak jeho vozidlo, tak vozidlo, do kterého narazil. Jeho pracovní doba byla od 06.00 hod do 14.00 hod.

4. Obžalovaný u hlavního líčení na své výpovědi z přípravného řízení setrval. Navíc doplnil, že je stále v pracovní neschopnosti. Po dopravní nehodě byl hospitalizován ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, poté v Pardubické nemocnici a následně byl v léčebně v Košumberku, kterou opustil cca před měsícem. Nyní je v domácím léčení, dochází na rehabilitace. Uvedl, že jím požití množství alkoholu den před dopravní nehodou nebyla jeho běžná dávka alkoholu. Pokud pil večer před prací alkohol, jezdil do práce ráno na kole. Proto nedokázal vysvětlit, proč dne 13. 11. 2018 řídil ráno auto. Do práce jet ten den vůbec neměl. Připustil, že je pravidelným uživatelem marihuany, v listopadu 2018 ji užíval asi rok a půl. Věděl, jak na něj marihuana působí. Marihuanu kouřil naposledy v neděli večer před dopravní nehodou (*dopravní nehoda se stala v úterý*). Když kouřil marihuanu večer, ráno to na sobě necítil, přesto nebylo běžné, aby ráno za takové situace řídil. Ví, že účinky marihuany v těle nějakou dobu přetrvávají. Pokud užil najednou alkohol i marihuanu, nepůsobilo to na něj dobře, byl unavený, musel si jít lehnout. Často to nekombinoval. Je mu známo, že v evidenční kartě řidiče má dva záznamy. Před 4 lety měl vysloven zákaz řízení za řízení pod vlivem marihuany. Po zákazu řízení si říkal, že už nebude řídit pod vlivem marihuany. Poškozeným rodinám žádnou finanční satisfakci nenabídl, neboť mu to neumožňují jeho finanční poměry. Omluvný dopis zaslal XXX a paní XXX. Doplnil, že za dobu, co jezdil s kolegou XXX do práce, ho nevyzýval, aby se poutal.
5. Obžalovaný je však ze žalovaného jednání usvědčován výpověďmi slyšených osob, listinnými důkazy a znaleckými posudky.
6. Svědek XXX u hlavního líčení vypověděl, že nebyl přímým svědkem dopravní nehody. Vozidlo, které mělo za zatáčkou účast na dopravní nehodě, jej krátce předtím předjíždělo. Sám řídil vozidlo směrem od obce XXX. Předmětné vozidlo stříbrné barvy tov. zn. značky XXX jej předjíždělo zhruba 300 - 400 m před obcí. V uvedený den vozovka nebyla namrzlá ani pokrytá sněhem. Kdy se začalo rozednívat, nebyl schopen říci. Vozidlo jej předjelo v úseku, kde byla povolená rychlost 90 km/hod, sám jel rychlostí asi 90 až 95 km/hod. Vozidlo jej upoutalo i tím, že předjíždělo další vozidlo XXX, které bylo před ním, a to už ve vesnici. Předjíždění XXX mohl vidět tak cca na 200–250 m. Svědek závěrem doplnil, že předjíždění vozidla XXX bylo velice rychlé, odhadl jeho rychlost na 110 až 130 km/hod.
7. Svědek XXX u hlavního líčení uvedl, že uvedeného dne jel od obce XXX přes XXX. Při vjezdu do obce po projetí pravotočivé začátky za sebou uslyšel ránu. Podíval se do zrcátka a uviděl, že došlo k dopravní nehodě. Otočil vůz, zastavil za dopravní nehodou a šel přímo k místu nehody. Byl zde první. Střetla se vozidla XXX a XXX. Nejdřív šel k vozidlu XXX, kde byl řidič

v bezvědomí. Šel se podívat k druhému vozidlu. V druhém vozidle byli dva muži a oba dva byli také v bezvědomí. Hned za ním běžela nějaká paní, řekl jí, že potřebuje lékárničku a ať zavolá linku 112. Domníval se, že řidič vozidla XXX, nebyl připoután bezpečnostním pásem, a to s pravděpodobností na 80 %. Pokud jde o posádku vozidla XXX, tak se domníval, že i spolujezdec nebyl na 80 % připoután bezpečnostním pásem. S pravděpodobností na 80 % řidič vozidla XXX připoután byl. Byla tma, v obci bylo veřejné osvětlení. Nesněžilo, nemrzlo, nebyla mlha. Závěrem svědek doplnil, že před střetem vozidel míjel vozidlo XXX v protisměru. Na jízdě vozidla XXX jej nic zvláštního neupoutalo.

8. Se souhlasem stran byly u hlavního líčení čteny dle § 211 odst. 6 tr. řádu i úřední záznamy o podaném vysvětlení XXX, XXX, XXX, XXX, XXX a XXX.
9. XXX popsala, že nebyla přímým svědkem dopravní nehody, ale vůz zn. XXX viděla v obci XXX krátce předtím, než k ní došlo. Potvrdila, že předmětného dne v 05.40 hod vyjížděla z XXX společně se svým manželem do zaměstnání. Když vyjížděli z XXX ze zástavby, tak si všimla vozu XXX, které jelo ve směru XXX. Ví, že jelo velmi vysokou rychlostí, kterou odhadla na 150 km/hod. Toto místo velmi dobře zná. Rychlost odhadla podle toho, že světla vozu byla vidět rychle v zatáčce. Když kolem nich vůz projel, tak jej potom ještě viděli na konci obce XXX a dále ve směru silnice, která vede na XXX. Zde také jelo velice rychle. U nehody zastavili jako první a ona hned volala na linku 150. Později se tam začali sbíhat další lidé a zastavila jiná vozidla. Manžel šel k vozidlu XXX, kde se snažil řidiči nahmatat tep, ale to se mu již nepodařilo. Na č.l. 136 je plánek místa dopravní nehody, na kterém je dle vyjádření XXX vyznačeno místo, kde viděla vůz XXX poprvé a místo, kde jej viděla podruhé.
10. XXX je dcerou zesnulého XXX. Ke svému otci sdělila, že si jej nepamatuje, neboť se nevidali od jejich tří let. Nezná jeho „novou“ rodinu.
11. XXX sdělila, že XXX je její přítel, v době dopravní nehody spolu žili ve společné domácnosti. Samotnou dopravní nehodu neviděla. Potvrdila, že v den, kdy se dopravní nehoda stala, přítel XXX spal v obývacím pokoji, zvonil mu telefon. XXX jej zvedl, něco říkal, položil jej a spal dál. Potom telefon zvonil opět, on vstal a následně rychle zmizel z domu. Ví, že den předtím říkal, že druhý den do práce nepůjde, proč šel, neví. Potvrdila, že večer před dopravní nehodou s ním byla společně u známého v XXX, kde pili alkohol. Přišli tam okolo 18.00 hod a po 22.00 hod již byli doma. Co přesně XXX vypil, neví, určitě měl pivo, dvě „tulamorky“ a šest až sedm panáků. Marihuanu ten večer nekouřil, naposledy jej viděla ji kouřit v neděli před nehodou. Při návratu domů XXX opilý byl, ale nijak extrémně.
12. XXX uvedla, že XXX byl její otec. Dne 13. 11. 2018 jel v ranních hodinách svým vozem zn. XXX do zaměstnání. Pracoval ve firmě XXX. Jel z chaty XXX, kde s matkou bydlel. Dle tvrzení matky byl po zdravotní stránce ten den v pořádku. Jeho vůz byl zachovalý, v dobrém technickém stavu. Otec se léčil pouze s vyšším krevním tlakem a cholesterolem, na což bral léky. Žádné akutní zdravotní problémy neměl.
13. XXX uvedla, že o dopravní nehodě se dozvěděla od svého otce. Potvrdila, že XXX byl její manžel. Ví, že dne 13. 11. 2018 okolo 05.20 hod jej měl XXX vyzvednout autem u nich doma v XXX s tím, že pojedou do práce. Ví, že tam v tento čas ještě nebyl a manžel mu telefonoval. XXX zaspal, ale říkal, že pro něho dojede. Pamatuje si, že mu říkal, ať jede opatrně, přišel mu po hlase nějaký divný. Zpětně si myslí, že to mohlo být třeba proto, že byl opilý nebo něco jiného. Z doslechu ví, že občas kouřil „trávu“. Přijel asi v 05.36 hod, naložil manžela do auta a odjeli. Pracovní dobu měli od 06.00 hod do 14.00 hod. Později se dověděla, že její manžel nebyl za jízdy připoután, což jí přišlo divné, protože se v autě vždy poutal. Manžel byl před dopravní nehodou zdravý. XXX vůbec nezná, není schopna se k němu blíže vyjádřit.
14. XXX dne 13. 11. 2018 šla v ranních hodinách obcí XXX. Mohlo být po 5. hodině. Provoz byl minimální. Zničehonic za sebou uslyšela krátké zakvílení gum a potom následovala rána. Otočila

se a na vzdálenost 300 metrů viděla dopravní nehodu. Dvě auta byla sražena, kdy jedno stálo na silnici a druhé mimo ni v trávě. Proto šla k místu dopravní nehody. Tam přijel i další vůz. Ona volala záchrannou službu. Ve vozidle zn. XXX byl muž, který chroptěl, byl v bezvědomí a krvácel v obličeji. Na druhém místě spolujezdce seděl muž, který nejevil žádné známky života. Poskytovali jim první pomoc. Řidič druhého vozidla byl zřejmě mrtvý hned, dostala se k němu se zpožděním. Do příjezdu záchranné služby řidič XXX na nehodu nereagoval.

15. Obžalovaný byl usvědčován i listinnými materiály. Průběh nehody je prokazován protokolem o nehodě v silničním provozu, plánkem, náčrtem a pořízenou fotodokumentací. Z uvedených listin je zřejmé, že k dopravní nehodě došlo na pozemní komunikaci XXX. Za křižovatkou se nachází přímý úsek tvořící průjezd obcí. Začátek obce v tomto směru se nachází přibližně ve vzdálenosti 150 metrů od zatáčky na přímém úseku. Na místě dopravní nehody byla zajištěna stopa smykového charakteru, která však s touto dopravní nehodou nesouvisí (stáčí se vpravo tedy mimo dráhu vozidla XXX). Dále zde byla zajištěna smyková stopa od levého předního kola vozu XXX, která je znatelná v prostoru hlavní komunikace. Je zde viditelný začátek stopy, která se nachází již v zatáčce v pravé polovině vozovky ve vzdálenosti 63,9 m před výchozím bodem měření a 4,3 m vpravo od pravého obrubníku. Další smyková stopa od pravého předního kola vozu XXX je znatelná v prostoru křižovatky. To platí i o smykové stopě od levého zadního kola vozu XXX, která se nachází v prostoru křižovatky v levé polovině vozovky. Jako stopa číslo 5 jsou označeny dřecí stopy, které vyznačují místo střetu vozidel, nacházející se v úrovni za křižovatkou v levé polovině vozovky od středu levé poloviny k levému okraji vozovky. Taktéž jsou zachyceny jako stopy úlomky plastů, střepů a provozních kapalin vozidel. Vedle toho byly zajištěny i dřecí stopy od poškozené přední části vozu XXX, které se nachází za křižovatkou v levé polovině vozovky. Začátek stop je znatelný za místem střetu ve vzdálenosti 19 metrů před výchozím bodem měření a 5,4 metrů vlevo od pravého obrubníku. Obě vozidla, která měla účast na dopravní nehodě, byla podrobně ohledána. Obě vozidla měla neplatnou „STK“.
16. Z protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem je zřejmé, že u obžalovaného XXX bylo zjištěno metodou plynové chromatografie 0,92 g/kg alkoholu v krvi. Ze záznamu o toxikologickém vyšetření jeho krve je patrné, že byly zjištěny pozitivní stopy na kanabinoidy. Odběr krve byl proveden 13. 11. 2018 v 6.55 hod na žádost policie, jak je zřejmé ze záznamu o odběru krve.
17. Z odborného vyjádření vypracovaného Bc. Danielem Pýchou vyplývá, jaká rychlost byla zjištěna u vozidla zn. XXX před střetem, tj. dopravní nehodou. Tato byla znalcem stanovena na hodnotu 47,6 s odchylkou 5,0 km/hod. Střetová rychlost vozu zn. XXX do vozu zn. XXX = 26,0 m/s = 93,6 s odchylkou 5,0 km/hod. Bylo zjištěno, že vůz zn. XXX těsně před střetem mohl mírně zpomalovat z pravotočivého smyku. Rychlost vozu zn. XXX tedy na počátku nehodového děje činila 93,0 až 103,0 km/hod. Dále se v tomto odborném vyjádření znalec vyjádřil k poškození vozidel s tím, že obě vozidla, která měla účast na dopravní nehodě, byla v takovém technickém stavu, že neplatnost „STK“ neměla na vznik a průběh nehody vliv. Nenacházely se na nich takové závady, které by je vylučovaly z provozu jako technicky nezpůsobitelné. Dále tento znalec vyčíslil obvyklou cenu vozu zn. XXX, rz XXX před dopravní nehodou na částku 85 000 Kč. Výše hmotné škody je tedy 85 000 Kč.
18. Z potvrzení PČR, Dopravního inspektorátu Pardubice vyplývá, že dne 13. 11. 2018 byl obžalovanému zadržen řidičský průkaz.
19. V přípravném řízení byl s ohledem na zjištění alkoholu a kanabinoidů v krvi obžalovaného zadán a vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. Znalecký posudek Ing. Evy Herkommerové, Ph.D byl u hlavního líčení čten dle § 211 odst. 5 tr. řádu.
20. Soudní znalkyně v závěrech svého znaleckého posudku uvedla, že hladina alkoholu v krvi XXX v době dopravní nehody byla v rozmezí 1,06 až 1,16 g/kg. Tato hladina alkoholu byla stanovena k datu 13. 11. 2018 v čase 05.44 hod. Dále konstatovala, že v jeho krvi nebyla prokázána

přítomnost toxikologicky významných látek ze skupiny medikamentů. Taktéž nebyla prokázána přítomnost látek ze skupiny opiátů a amfetaminových derivátů. Naopak byla u něho zjištěna přítomnost látek ze skupiny kanabinoidů. Konkrétně byl zjištěn delta-9-THC (hlavní účinná složka marihuany) v koncentraci 3,2 ng/ml, tedy v koncentraci nacházející se nad limitem daným nařízením vlády číslo 41/2014 Sb. Mimo této látky u něho byla zjištěna přítomnost látek ze skupiny benzodiazepinů – midazolam, což je hlavní účinná látka léku s obchodní značkou Dormicum, Hypnovel, Versed, a to v koncentraci 148,7 ng/ml. Jedná se o koncentraci mírně nad terapeutickým rozmezím. Tato látka patří do skupiny benzodiazepinů a používá se k navození sedace, má hypnotické atd. účinky. V tomto případě však nelze vyloučit, že se mohlo jednat o lék, který byl XXX podán při lékařském vyšetření v rámci převozu ZZS do FN Hradec Králové po dopravní nehodě. Na závěr konstatuje, že při zpětném přepočtu alkoholu byl XXX v době dopravní nehody ve stavu ovlivnění alkoholem v mírné opilosti. Jedná se o postižení psychických, senzorických a motorických funkcí v takové míře, že je to zjevné i širšímu okolí. Projevuje se to snížením soudnosti, pozornosti, zvýšenou sebedůvěrou, mnohomluvností, prodlouženou reakční dobou, agresivitou, zhoršením sluchu a postižením zraku. Kanabinoidy v kombinaci s alkoholem jsou neslučitelné s řízením motorových vozidel. Alkohol zvyšuje účinek marihuany a v důsledku toho je tak člověk touto látkou mnohem více ovlivněn, než kdyby jej nekombinoval. Nastává větší pocit úzkosti, útlumu, objevují se častěji závratě, nastává dezorientace, nevolnost, může nastat zvracení. Znalkyně uzavřela, že XXX v době dopravní nehody byl ve stavu ovlivnění návykovými látkami (alkohol v kombinaci s marihuanou), který nebyl slučitelný s bezpečným řízením a ovládním motorového vozidla. Jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti byly ovlivněny negativně, nebyl schopen bezpečné jízdy a taktéž adekvátně reagovat na situaci v silničním provozu.

21. U obou zesnulých byla následně nařízena prohlídka a pitva mrtvol a dále byly zpracovány znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství ke stanovení příčiny jejich úmrtí. Znalecké posudky MUDr. Petra Baláže a MUDr. Radovana Havla byly u hlavního líčení čteny dle § 211 odst. 5 tr. řádu. Znalci uzavřeli, že zemřelý XXX utrpěl mnohačetná závažná zranění. Naopak nebyly u něho zjištěny závažné chorobné změny, které by měl před inkriminovanou dopravní nehodou a které se nějak mohly podílet na smrti zesnulého. Bezprostřední příčinou smrti XXX byl úrazový a krvácivý šok při polytraumatu hlavy, krku a hrudníku. Smrt jmenovaného nastala výhradně z příčin úrazových, a to v příčinné souvislosti s utrpěnými poraněními. Smrtící poranění vznikla tupým násilím o velké intenzitě, které působilo střížným mechanismem proti strukturám krku a tlakem zepředu proti hrudníku a horní části břicha. Menší intenzita násilí potom působila do spodní poloviny těla poškozeného. Předmětná dopravní nehoda velmi dobře vysvětluje vznik, rozsah a lokalizaci utrpěných poranění. Při pitvě zemřelého nebyla zjištěna na jeho těle poranění, která by svědčila či byla typická pro řádné užití bezpečnostního pásu. V posuzovaném případě by však i v případě připoutání bezpečnostním pásem velmi pravděpodobně vznikla poranění, která mají ze soudně lékařského hlediska povahu a charakter poranění těžkého (např. zlomeniny hrudního koše, poranění parenchymatózních orgánů a měkkých tkání – plíce, játra apod.) s citelným omezením na běžném způsobu života po dobu delší než šest týdnů nebo ohrožení života. Je však nutné připustit, že k úmrtí poškozeného by nutně nemuselo dojít. Utrpěná poranění byla svým rozsahem, lokalizací a závažností bezprostředně smrtící pro svou všeobecnou povahu, neslučitelná s dalším životem poškozeného.
22. U zemřelého XXX znalci nezjistili takové chorobné změny a nálezy, které by se podílely na jeho smrti a měl by je před dopravní nehodou. Naopak jako bezprostřední příčinu smrti znalci označili úrazový a krvácivý šok při polytraumatu hlavy, hrudníku a dolních končetin. Smrt u něho nastala výhradně z úrazových příčin, a to v přímé příčinné souvislosti s utrpěnými poraněními. Smrtící poranění vznikla tupým násilím o velké ploše a velké intenzitě. To působilo proti horní části břicha, hrudníku, hlavě a dolním končetinám. V menší intenzitě pak působilo na zbývající části těla. Samotná dopravní nehoda velmi dobře vysvětluje vznik, rozsah a lokalizaci utrpěných

poranění. Také u něho nebyla na těle zjištěna poranění, která by svědčila či byla typická pro řádné užití bezpečnostního pásu. Ze soudně lékařského hlediska by i u připoutané osoby na podobném místě pravděpodobně došlo ke vzniku obdobných poranění dolních končetin či pánve, dále by bylo možné očekávat i vznik tupých poranění hrudníku či břicha (např. zlomenin hrudního koše či poranění měkkých tkání a parenchymatózních orgánů – plíce, játra apod.), byť menšího rozsahu a závažnosti. Za těchto okolností by pak s velkou pravděpodobností nedošlo ke vzniku zjištěných závažných zranění hlavy. V posuzovaném případě by i při připoutání velmi pravděpodobně až jistě vznikla zranění, která mají ze soudně lékařského hlediska povahu a charakter poranění těžkého. Je však nutné připustit, že k úmrtí poškozeného by nutně nemuselo dojít. Utrpěná poranění svým rozsahem, lokalizací a závažností byla neslučitelná s dalším životem a smrti zabránit nebylo možné za žádných okolností. Dle konzultace s toxikologem nebyla v odebraném biologickém materiálu zjištěna přítomnost ethylalkoholu, ani jiných toxikologicky významných látek, léků, drog či návykových látek.

23. V přípravném řízení byl zadán a vypracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. Znalecký posudek PharmDr. Vilmy Fürmanové, Ph.D. byl u hlavního líčení čten dle § 211 odst. 5 tr. řádu.
24. Znalkyně dospěla k závěru, že u zemřelého XXX nebyla prokázána jak přítomnost etanolu, tak jiných těkavých látek. Byla u něho prokázána přítomnost toxikologicky významných látek ze skupiny drog a léčiv. Vyšetřením potom byla prokázána v krvi, moči a žaludečním obsahu zemřelého léčiva betaxolol, spironolakton a nimesulid. Množství těchto léčiv odpovídá terapeutickému rozmezí podávaných léků, v kterých tyto látky byly zjištěny. Tato léčiva neměla ovlivňovat chování zesnulého, neboť neměla ovlivňovat jeho schopnost bezpečně ovládat motorové vozidlo. Tedy lze dojít k závěru, že zemřelý XXX nebyl aktuálně ovlivněn alkoholem ani toxikologicky významnou látkou ze skupiny drog. Koncentrace léčiva betaxololu v krvi byla v terapeutickém rozmezí, pravděpodobně z dlouhodobé terapie a koncentrace léčiva nimesulidu byla nižší než udávané terapeutické rozmezí.
25. Na základě provedeného dokazování okresní soud uzavřel, že vina obžalovaného v rozsahu podané obžaloby prokázána byla.
26. Ze shora uvedeného je zřejmé, že obžalovaný po právní stránce svým jednáním naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty obou přečinů, a to přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, 3, 4 tr. zákoníku a přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odstavec 1, 2 písmeno a) tr. zákoníku.
27. K právní kvalifikaci jednání obžalovaného dle § 143 odstavec 1, 3, 4 tr. zákoníku je třeba uvést, že obžalovaný jinému z nedbalosti způsobil smrt tím, že hrubě porušil zákon o dopravě a způsobil takovým činem smrt poškozených XXX a XXX. Z provedeného dokazování bylo bez jakýchkoliv pochybností prokázáno, že obžalovaný XXX svým vysoce riskantním, nezodpovědným způsobem jízdy způsobil závažnou autonehodu s fatálními následky v podobě usmrcení dvou poškozených. Obžalovaný zcela jednoznačně svou jízdu motorovým vozidlem nepřizpůsobil především svým schopnostem a vlastnostem vozidla a taktéž i dopravně technickému stavu pozemní komunikace. Mimo porušení obecných povinností stanovených v § 4 písmena a), b) především porušil ustanovení § 5 odstavec 2 písmeno b) zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, neboť řídil vozidlo jak po požití alkoholického nápoje, tak jiné návykové látky - marihuany. Nutno uvést, že obžalovaný si musel být plně vědom toho, že pokud předchozího dne od odpoledních hodin do minimálně 22.00 hod konzumoval poměrně značné množství alkoholu (sám uvedl, že se nejednalo o jeho běžnou dávku) tak v čase, kdy vyrazil na cestu do svého zaměstnání následujícího dne okolo 05.44 hod, bude ještě pod vlivem alkoholu. Navíc jako pravidelný, dlouhodobý konzument marihuany si současně musel být vědom toho, že i přes své tvrzení, že tuto neužil bezprostředně před jízdou, tak s ohledem na její pravidelné konzumování během týdne může být touto látkou ovlivněn. Měl si tedy vyhodnotit,

zda se do práce vůbec dostaví, případně si měl dopravu zajistit např. pomocí třetí osoby. Navíc obžalovaný dle svého vyjádření velmi dobře věděl, jak na něj kombinace alkoholu a marihuany působí. I přesto se rozhodl v tomto stavu použít motorové vozidlo k jízdě. Zpětný propočít hladiny alkoholu v jeho krvi, který byl stanoven v rozmezí 1,06 až 1,16 g/kg plně prokazuje, že řídil pod vlivem alkoholu. Taktéž zjištěná koncentrace látky delta-9-THC v koncentraci 3,2 ng/ml séra v jeho krvi výrazně převyšuje limitní hodnoty stanovené nařízením vlády. Samotné požití jedné z uváděných látek, alkoholu, tak marihuany, plně postačuje k porušení povinnosti řidiče vyplývající z § 5 odstavce 2 písmeno b) zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích. Zde navíc došlo ke kumulaci těchto prostředků, tedy obžalovaný požil před jízdou alkohol i návykovou látku – marihuanu. Okresní soud v této souvislosti připomíná jednoznačný závěr toxikologa, že právě alkohol zvyšuje účinek delta – 9- THC, tzn., že člověk je návykovou látkou mnohem více ovlivněn ve srovnání, kdyby alkohol s marihuanou nekombinoval. S ohledem na výši zjištěného množství těchto látek obsažené v krvi obžalovaného bylo třeba jeho jednání posuzovat jako jednočinný souběh přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odstavec 1, 3, 4 tr. zákoníku s přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odstavec 1, 2 písmeno a) tr. zákoníku.

28. Obžalovaný porušil i další povinnost, konkrétně ustanovení § 18 odstavec 1, 4 zákona číslo 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, neboť vedle toho, že rychlost jízdy svého vozidla nepřizpůsobil právě s ohledem na výše uvedené okolnosti svým schopnostem a vlastnostem vozidla, současně výrazně překročil povolenou rychlost v obci, kde je možné jet nejvyšší přípustnou rychlostí 50 km/hod. Zejména odborným vyjádřením bylo prokázáno, že obžalovaný jel v obci rychlostí nejméně v rozmezí 98,3 až 103,0 km/hod. Touto rychlostí v obci najel i do pravotočivé zatáčky, v důsledku čehož se jeho vozidlo dostalo do smyku a následně vjelo do protisměru. Zde poté došlo ke střetu s protijedoucím vozidlem. Vysoká riskantnost a nebezpečnost jízdy obžalovaného, která vedla k dopravní nehodě s neodčinitelnými následky, byla ostatně prokázána i výpovědí XXX a XXX.
29. Z hlediska zavinění se obžalovaný předmětného jednání dopustil z nedbalosti vědomé podle § 16 odstavec 1 písmeno a) tr. zákoníku.
30. Proto je třeba jeho jednání posuzovat i z hlediska kvalifikované skutkové podstaty přečinu usmrcení z nedbalosti, která je obsažena v ustanoveních odstavce 3 a 4 tohoto přečinu. Ve vztahu k odstavci 3 jmenovaného přečinu je třeba uvést, že je na straně obžalovaného dovozeno hrubé porušení zákona, konkrétně v tomto případě, zákona o provozu na pozemních komunikacích číslo 361/2000 Sb. Tedy nejedná se pouze o porušení důležité povinnosti, ale jedná se o zvlášť závažné porušení více povinností obsažených v této zákonné normě. To je spatřováno v hazardní jízdě řidiče pod vlivem alkoholu a drogy, současně i výrazné porušení maximální přípustné rychlosti v obci. Právě kumulací porušení obou těchto povinností účastníka silničního provozu – řidiče je shledáváno hrubým porušením zákona o dopravě. V tomto případě nelze jednání obžalovaného omluvit tím, že evidentně ráno zaspal a spěchal do zaměstnání, ale naopak je třeba vidět jeho vědomou nedbalost v tom, že si sám nevyhodnotil situaci a to, že před jízdou požil alkohol, který zcela jistě s ohledem na časový odstup nebyl odbourán a taktéž v průběhu týdne pravidelně konzumoval marihuanu. Obžalovaný není osobou, která by si neuvědomovala plně důsledky svého jednání a neměla předchozí zkušenosti jak s alkoholem, tak s požíváním návykové látky, konkrétně marihuany. Naopak bylo prokázáno, že konzumentem marihuany je již delší dobu a zná následky požití této látky na svou osobu včetně toho, že odbourávání této drogy je postupné. Dobře věděl, jak na něj konzumace alkoholu společně s marihuanou působí. Musel být minimálně srozuměn s tím, že s ohledem na ukončení konzumace poměrně značného množství alkoholu v pozdních nočních hodinách bude mít toto vliv na jeho schopnost bezpečně řídit motorové vozidlo zvlášť za situace, kdy přistoupil k jízdě v brzkých ranních hodinách.
31. Obžalovaný tedy porušil povinnost, která mu byla uložena zákonem. Konkrétně porušil povinnost řidiče, což jednoznačně vyplývá z porušení dopravních předpisů a v tomto případě se

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Dvořáková.

jedná o zákon číslo 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Jedná se o porušení takových povinností, které měly za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví. Tedy kumulace nepřiměřené rychlosti v obci navíc při průjezdu zatáčkou, čímž se vozidlo obžalovaného dostalo do smyku a následného protisměru a současně řízení pod vlivem alkoholu a návykové látky. V podstatě lze hovořit o tom, že samotný následek byl gradací více uvedených skutečností v příčinné souvislosti.

32. K odstavci 4 přečinu usmrcení z nedbalosti § 143 tr. zákoníku je třeba uvést, že aby mohl být obžalovaným spáchán, tak je nezbytné, aby takovým přečinem způsobil smrt nejméně dvou osob. Vzhledem k tomu, že zde došlo právě v příčinné souvislosti s výše popsanou dopravní nehodou k usmrcení poškozených XXX a XXX, tak byla skutková podstata i u této kvalifikace naplněna.
33. O zcela nezodpovědném postoji obžalovaného konečně hovoří i to, že jeho vozidlo nemělo platnou pravidelnou technickou prohlídku, na čemž nemění ničeho ani závěr odborného vyjádření, že tato skutečnost neměla vliv na posuzovanou dopravní nehodu.
34. K přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odstavec 1, 2 písmeno a) tr. zákoníku je možné odkázat na výše uvedenou argumentaci, neboť zpětným propočtem zjištěná hladina alkoholu skutečně potvrzuje to, že obžalovaný řídil pod jeho vlivem. Taktéž zjištěná hladina látky delta-9-THC v koncentraci 3,2 ng/ml séra výrazně překračuje hranici stanovenou nařízením vlády. Z těchto zjištění je tedy nesporné, že obžalovaný nebyl schopen bezpečně řídit motorové vozidlo. Navíc dopravní nehodou na vozidle poškozeného způsobil škodu ve výši 85 000 Kč, což odůvodňuje i kvalifikovanou skutkovou podstatu tohoto přečinu.
35. V provedených znaleckých posudcích z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství bylo podrobně popsáno, jaká zranění oba poškození utrpěli. Taktéž bylo znalci zkonstatováno, že se jednalo o tak závažná zranění, že tato nebyla slučitelná s jejich dalším životem. Výše uvedená zranění byla bezprostřední příčinou jejich úmrtí. Tedy úmrtí obou poškozených je v přímé souvislosti s dopravní nehodou, kterou obžalovaný svým jednáním způsobil.
36. Nelze odhlédnout, že soudní znalci potvrdili, že jak poškozený XXX, tak XXX nebyli s největší pravděpodobností při jízdě připoutáni bezpečnostními pásy. Konečně i svědek XXX, který k oběma vozům po dopravní nehodě přišel jako první, uvedl, že s pravděpodobností na 80% nebyli oba uvedení poškození připoutáni bezpečnostními pásy. V tomto směru lze na straně poškozených shledávat částečné spoluzavinění. Vedle toho je však nutné zdůraznit, že znalci shodně uzavřeli, že i při připoutání bezpečnostním pásem by v případě poškozeného XXX velmi pravděpodobně vznikla poranění, která mají ze soudně lékařského hlediska povahu a charakter poranění těžkého. Je možné ale připustit, že v případě připoutání bezpečnostním pásem, by k úmrtí poškozeného nemuselo nutně dojít. Také v případě poškozeného XXX by zřejmě v případě připoutání bezpečnostním pásem nemuselo dojít s velkou pravděpodobností ke vzniku zjištěných zranění hlavy. Vedle toho však i v případě tohoto poškozeného by při připoutání poškozený utrpěl taková zranění, která by byla možná ze soudně lékařského hlediska hodnotit jako poranění těžká. K úmrtí by však opět nutně nemuselo dojít.
37. Okresní soud vzal na základě provedeného dokazování za prokázané, že oba poškození nebyli připoutáni bezpečnostními pásy. Při posuzování významu různých příčin, které vedou ke vzniku následku z pohledu trestního práva významnému, dochází-li k porušení povinností více osob, se uplatní tzv. princip gradace příčinné souvislosti. Jeho podstata je prezentována např. v usneseních Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2016, sp. zn. 15 Tdo 944/2015, ze dne 16. 8. 2017, sp. zn. 3 Tdo 926/2017 či ze dne 14. 10. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1064/2015.
38. V prvním uvedeném usnesení Nejvyšší soud připomíná obecná teoretická východiska odborné literatury, podle nichž je příčinný vztah obligatorním znakem objektivní stránky trestného činu, a proto pachatel může být trestně odpovědný za trestný čin jen tehdy, pokud svým jednáním skutečně způsobil trestněprávně relevantní následek. Není-li zde příčinný vztah, nelze mu k tíži

přičítat následek, což pak vede k tomu, že odpadá i jeho trestní odpovědnost. Příčinnou souvislost je třeba zkoumat vždy konkrétně na základě zjištěných okolností případu se zdůrazněním hlavních a rozhodujících příčin, což však na druhé straně neznamená, že jen hlavní příčiny jsou právně relevantní a že je možno zcela vyloučit příčiny vedlejší či podřadné. Vzhledem k tomu, že trestným činem je pouze čin, který má znaky některé skutkové podstaty jako typizovaného jednání společensky škodlivého, je třeba zkoumat příčinný vztah v jeho konkrétní podobě, tj. protiprávní jednání pachatele směřující ke konkrétnímu trestněprávně relevantnímu následku, přičemž je třeba si uvědomit, že jednání pachatele jako příčina následku není vždy stejné a stejnorodé. Zásada, že jednotlivé příčiny a podmínky nemají pro způsobení následku stejný význam, se označuje jako zásada gradace příčinné souvislosti. Důležité je, aby jednání pachatele bylo z hlediska způsobení následku příčinou dostatečně významnou. Míra způsobení následku přitom může klesnout až na tak nepatrný stupeň, že příčinná souvislost je prakticky bez významu, a tedy o trestný čin nejde.

39. Poslední dvě citovaná usnesení se týkají možného spoluzavinění poškozeného na smrtelné dopravní nehodě právě tím, že nebyl připoután bezpečnostním pásem. Z uvedených usnesení mimo jiné vyplývá, že aby mělo spoluzavinění poškozeného vliv na samotnou právní kvalifikaci, musí být takové spoluzavinění mnohem významnější, než je pouhé nepřipoutání se bezpečnostním pásem.
40. V nyní projednávané věci okresní soud uzavřel, že obžalovaný hrubě porušil shora uvedené povinnosti uložené mu podle zákona, způsobil dopravní nehodu, při které došlo ke smrti dvou osob. Pokud by nebylo jeho jednání, tedy pokud by primárně neporušil dopravní předpisy, k popsáním následkům by nedošlo. V projednávané věci byla existence příčinného vztahu mezi jednáním obžalovaného a vznikem těchto následků spolehlivě zjištěna. V jeho jednání, kterým porušil citovaná ustanovení zákona o silničním provozu, lze spatřovat jednu z příčin, ve svých důsledcích ale rozhodující, takto vzniklých následků. Okolnost, že zde byla šance obou poškozených na přežití, tedy, že by v případě připoutání se bezpečnostními pásy utrpěli těžkou újmu na zdraví (nikoli smrtelná zranění), jak uzavřeli oba znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, našla odraz v míře jejich spoluzavinění (a následně i ve výroku o náhradě škody). Spoluzavinění u obou poškozených okresní soud ohodnotil na 10 %. Okresní soud však spoluzavinění poškozených považoval za natolik malé, že nemohlo ovlivnit rozsah trestní odpovědnosti obžalovaného za způsobené následky. Okresní soud zdůrazňuje, že obžalovaný nese převažující podíl viny na následcích, které zapříčinil v souvislosti s ignorací řídicích povinností, jejichž porušení zpravidla vždy představuje nebezpečí pro lidský život a zdraví. Okresní soud při určení míry spoluzavinění obou poškozených vycházel i z rozsudků Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2011, č.j. 23 Cdo 4111/2011 či ze dne 30. 9. 2009 sp. zn. 25 Cdo 2451/2007. Z prvního citovaného rozsudku mimo jiné vyplývá, že konečná úvaha o tom, nakolik se na způsobení škody podílel sám poškozený, a tedy v jakém rozsahu nese škodu sám, odvisí vždy od okolností konkrétního případu po porovnání všech příčin vzniku škody jak na straně škůdce, tak na straně poškozeného. V druhém citovaném rozsudku se podává, že pokud poškozený vědomě podstoupí jízdu vozidlem, které řídila osoba, o níž věděl, že její řídicí schopnosti jsou ovlivněny požitím alkoholu, podstatně přispěl ke vzniku škodlivého následku. V daném případě poškozený sám v podnapilém stavu absolvoval cestu s řidičem, o němž věděl, že je rovněž pod vlivem alkoholu, navíc za nepříznivých povětrnostních podmínek. Podíl takového spolujezdce na způsobené újmě byl shledán jako vyšší než 20 % a limitně se může blížit až jedné polovině. Pro úplnost okresní soud uvádí, že v nyní projednávané věci nebylo u spolujezdce obžalovaného-poškozeného XXX, prokázáno, že věděl, že je obžalovaný pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky. Na závěry ohledně takové jeho vědomosti nešlo usuzovat pouze na základě výpovědi XXX, manželky poškozeného, která uvedla, že obžalovaný předmětného dne ráno zaspal, kdy poškozený obžalovanému do telefonu řekl, ať jede opatrně, po hlase mu přišel divný.

41. V rámci stanovení druhu a výměry trestu soud zhodnotil povahu a závažnost spáchaných trestných činů, osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry obžalovaného, dosavadní způsob života a možnosti nápravy obžalovaného. Dále bylo posuzováno chování obžalovaného po spáchaném jednání. Konečně soud posuzoval i účinky a důsledky, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného.
42. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení a následky činu, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou zavinění a pohnutkou, záměrem nebo cílem. Soud musí při stanovení druhu a výměry trestu hodnotit polehčující a přitěžující okolnosti podle § 41 a § 42 tr. zákoníku, dobu, která uplynula od spáchaní trestného činu, případnou změnu situace a délku trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu.
43. Obžalovaný ke své osobě uvedl, že je v pracovní neschopnosti. Je zaměstnán u spol. XXX.
44. Podle výpisu z evidenční karty řidiče a dle soudem vyžádaných rozhodnutí správního orgánu se obžalovaný dopustil 2 přestupků v letech 2017, 2014. V roce 2017 se jednalo o překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci z 50 km/hod. na 67 km/hod., za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 Kč. V roce 2014 bylo obžalovaným řízeno motorové vozidlo, kdy při následné kontrole byla zjištěna lékařským vyšetřením z odebraného biologického materiálu, hladina 2,8ng/ml tetra hydrokanabinolu (THC). Za uvedený přestupek byl obžalovanému uložen trest zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců a pokuta 10 000 Kč. Zaměstnavatel obžalovaného hodnotil kladně. V opisu z rejstříku trestů nemá obžalovaný žádný záznam.
45. Polehčujícími okolnostmi byly u obžalovaného lítost a skutečnost, že doposud nebyl soudně trestán. Přitěžujícími okolnostmi byly záznamy ve výpisu z evidenční karty řidiče. Obžalovanému dále přitěžovalo spáchaní 2 trestných činů, a proto mu byl ukládán podle § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest.
46. Za přiměřený trest v rámci zákonné trestní sazby (dle nejprísnější právní kvalifikace), která podle § 143 odst. 4 tr. zákoníku činí 3 roky až 10 let, shledal soud trest odnětí svobody pod polovinou zákonné trestní sazby, a to trest odnětí svobody v trvání 6 let.
47. Soud ve vztahu k obžalovanému považoval za nezbytné uložit trest odnětí svobody jako trest nepodmíněný, s ohledem na fatální následky v podobě usmrcení 2 poškozených osob, což bylo způsobeno vysoce závažným porušením dopravních norem ze strany obžalovaného.
48. Pro výkon trestu odnětí svobody byl obžalovaný v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, neboť nebyly dány podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou, a jiné typy věznic zákonná úprava již od 1. 10. 2017 nezná.
49. Soud dále obžalovanému uložil podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel, neboť obžalovaný spáchal přečin usmrcení z nedbalosti v souvislosti s řízením motorového vozidla. Trest zákazu činnosti spočívá v tom, že se obžalovanému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon takové činnosti, ke které je nutno zvláštního povolení, tedy v tomto případě řízení motorových vozidel.
50. Trest zákazu činnosti byl obžalovanému stanoven na dobu 9 let. Soud vycházel z toho, že výměra tohoto trestu je 1 rok až 10 let. S ohledem na závažné následky, které byly způsobeny jednáním obžalovaného poškozeným, považoval soud za přiměřenou devítiletou dobu výkonu trestu zákazu činnosti. Okresní soud v této souvislosti akcentuje hrubé porušení dopravních předpisů obžalovaným, fatální následky v podobě úmrtí dvou poškozených, ale zejména jistou neponaučitelnost obžalovaného, který byl již v roce 2014 sankcionován za řízení pod vlivem THC. Zákaz činnosti kratšího trvání by ve věci s ohledem na okolnosti a závažnost následků nebyl adekvátní. Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se podle § 74 odst. 1 tr. zákoníku nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody.

51. Pozůstalí po obou poškozených se přihlásili se svými nároky do trestního řízení. Konkrétně po poškozeném XXX XXX (manželka), XXX (syn), XXX (dcera), XXX (vnuk), XXX (vnuk) a XXX (zeť) požadovali přiznání nemajetkové újmy dle § 2959 a § 2961 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ). Pozůstalí XXX a XXX navíc požadovali i náhradu majetkové újmy za vynaložené náklady pohřbu. Po poškozeném XXX se připojili do trestního řízení XXX (manželka), XXX (otec), XXX (prarodiče), XXX (sestra). Tito poškození požadovali přiznání nemajetkové újmy.
52. Při posuzování oprávněnosti a výše nároků na odškodnění všech shora uvedených pozůstalých (blíže konkretizovaných v záhlaví tohoto rozsudku) po zemřelých XXX a XXX, ohledně nemajetkové újmy – duševních útrap ve smyslu § 2959 NOZ, považoval okresní soud za nutné zohlednit doporučující stanovisko Nejvyššího soudu vycházející z rozsudku ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1402/2015. Ve svém vyjádření publikovaném v tisku i na webových stránkách poukázal Nejvyšší soud, který dlouhodobě shromažďuje stovky rozhodnutí trestních soudů vztahujících se k dané problematice, na značné rozdíly ve výši přiznávaných nároků i v porovnání s částkami, které jsou přiznávány v zahraničí, a rámcově doporučil stanovit výši těchto náhrad v nejběžnějších případech v rozmezí 240 000 – 500 000 Kč. Vyloučit však nelze, s přihlédnutím ke specifickým okolnostem, ani prolomení takto uvedeného rozpětí.
53. V projednávané věci okresní soud vycházel i z nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2016, sp. zn. I. ÚS 3456/15, ze kterého vyplývá, že adhezní (trestní) řízení ve své podstatě nahrazuje občanskoprávní řízení, v němž by jinak byl nárok na náhradu škody uplatňován. Vzhledem k tomu, že výrok trestního soudu o náhradě škody je exekučním titulem, má trestní soud v adhezním řízení povinnost postupovat co do odůvodněnosti svého rozhodnutí se stejnou péčí jako civilní soud, který rozhoduje o náhradě škody ve věcech občanskoprávních. V nyní posuzovaném případě šlo o relutární náhradu škody podle § 2959 NOZ, podle kterého při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti. V souvislosti s rozhodováním o výši relutární náhrady škody shrnul Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14 judikaturou ustálená kritéria pro její určení. Jedná se o kritéria, která lze shledat jak na straně poškozeného (pozůstalého), tak na straně škůdce (osoby odpovědné). Okolnosti, jež je třeba zkoumat na straně poškozeného, mohou být podle rozvíjející se doktríny zejména a) intenzita vztahu žalobce se zemřelým, b) věk zemřelého a pozůstalých, c) otázka hmotné závislosti pozůstalého na usmrcené osobě, d) případné poskytnutí jiné satisfakce. Pro výši náhrady je kvalita vzájemného vztahu klíčová. Okolnosti na straně osoby odpovědné (původce zásahu) jsou a) postoj žalovaného (lítost, náhrada škody, omluva aj.), b) dopad události do duševní sféry původce – fyzické osoby, c) jeho majetkové poměry, d) míra zavinění ev. míra spoluzavinění usmrcené osoby.
54. Okresní soud konstatuje, že skutečnost ohledně nepřipoutání se bezpečnostními pásy u obou poškozených neměla vliv na právní kvalifikaci jednání obžalovaného, na druhou stranu však byly poměrně kráceny nároky poškozených týkající se nemajetkové újmy. Z pohledu okresního soudu listiny předložené zmocněnkyní poškozených po Jaroslavu Straškoví dovolovaly rozhodnout (byť částečně) o nárocích poškozených týkající se nemajetkové újmy, kdy případné osobní výslechy poškozených by v dané věci vedly k jejich druhotné viktimizaci. Příbuzenské vztahy pozůstalých byly doloženy rodnými listy případně oddacími listy. Poškození se vyjádřili písemně k tomu, jakým způsobem je dopravní nehoda a její fatální následky zasáhly. Z těchto vyjádření, ale i celé řady fotografií je zřejmé, že se jednalo o rodinu s velmi intenzivními, nadstandardními vzájemnými vztahy. Rodina, která při sobě stála, její členové si vzájemně pomáhali.
55. U poškozených XXX (manželky), XXX (syna) a XXX (dcery) bylo třeba hodnotit intenzitu zásahu do jejich osobnostních práv jako nejvýraznější a míru duševních útrap za nejcitelnější. Přišly o osobu (manžela, otce), se kterou měli bezproblémové vztahy. Ztratili citové zázemí.

S ohledem na uvedená hlediska, která byla zmíněna v podáních poškozených a s odkazem na dosavadní judikaturu, přiznal těmto poškozeným okresní soud ve smyslu § 2959 NOZ nárok na vyplacení peněžité náhrady ve výši 360 000 Kč. Tvrzené skutečnosti o změně povolání a pomoci psycholožky u poškozené XXX, které by případně odůvodnily navýšení přiznané náhrady, soud nezohlednil, neboť nebyly ničím doloženy.

56. Okresní soud přiznal požadovanou nemajetkovou újmu i vnukům a zeti poškozeného. Ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2016, č.j. 4 Tdo 1402/2015, se podává, že obvyklá náhrada nemajetkové újmy je pro skupinu citově nejbližších osob, jakými jsou rodiče, děti, manželé. Citované rozhodnutí připouští možnost náhrady nemajetkové újmy i příbuzenským vazbám dalším, kdy je nutno rozpětí (240 000 Kč až 500 000 Kč) přiměřeně modifikovat, což bylo v projednávané věci zohledněno v přiznání náhrady nemajetkové újmy s ohledem na znění § 2971 NOZ. Dle tohoto ustanovení odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítí uje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit. S ohledem na uvedená hlediska, která byla zmíněna v podáních poškozených a s odkazem na dosavadní judikaturu, přiznal těmto poškozeným okresní soud ve smyslu § 2959 NOZ nárok na vyplacení peněžité náhrady ve výši 270 000 Kč. U nezletilých vnuků přiznanou náhradu okresní soud směřoval k rukám jejich zákonných zástupců (rodičů).
57. Přiznaná nemajetková újma byla u každého poškozeného ponížena o 10 % (míra spoluzavinění poškozeného XXX), kdy bylo původně vycházeno z částky 400 000 Kč u poškozených XXX, XXX a XXX a z částky 300 000 Kč u poškozených XXX, XXX a XXX st.
58. Soud pro úplnost uvádí, že si je vědom, že poškozenému XXX (zeti) přiznal i po shora citovaném ponížení částku vyšší, než jakou žádal (240 000 Kč), kdy nelze v adhezním řízení přiznat obecně více, než je poškozeným žádáno. Tuto skutečnost soud uvádí, vědom si toho, že je vázán rozsudkem tak, jak byl vyhlášen.
59. U všech přiznaných náhrad nemajetkové újmy okresní soud ve smyslu shora citované judikatury zohlednil na straně obžalovaného jeho postoj, kdy nelze odhlédnout, že se osobně u hlavního líčení poškozeným omluvil (dvěma pozůstalým zaslal omluvný dopis). Na druhou stranu se nezajímal o zdravotní a duševní stav pozůstalých, neposkytl jim žádnou satisfakci. Pokud jde o majetkové poměry obžalovaného, které bylo nutno taktéž zohlednit pro možnost reálného uspokojení přiznaných nároků, tak okresní soud uvádí, že obžalovaný nyní pobírá dávky v pracovní neschopnosti, nemá žádný majetek, na druhou stranu nemá ani žádné dluhy, žádnou výživovací povinnost. Úvahy o majetkových poměrech se musí do odůvodnění o nároku na náhradu nemajetkové újmy promítnout a není možné, aby se jimi soud vůbec nezabýval, a to ani tehdy, pokud jde o případ újmy způsobené provozem vozidla, na kterou se vztahuje pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, což je projednávaný případ. Okresní soud přiznal jednotlivým poškozeným nárok na nemajetkovou újmu nepřesahující celkově částku 2 000 000 Kč. Pokud pojišťovna určitý nárok nebude hradit, či bude hradit jen zčásti, bude povinen, případně ve splátkách, jej hradit obžalovaný. Nelze odhlédnout od toho, že se jedná o mladého člověka s předpokladem dlouhého profesního života, byť se současným zdravotním omezením.
60. Pokud jde o náhradu (majetkové) škody, tak okresní soud přiznal poškozené Lence Straškové náklady pohřbu ve výši 24 855,64 Kč a poškozenému XXX ve výši 1 358 Kč, neboť byly řádně listinnými důkazy doloženy. Tuto náhradu okresní soud s ohledem na výši požadované částky, ale zejména samotnou povahu nákladů s přihlédnutím k nikoli podstatnému spoluzavinění poškozeného neponižoval.
61. Se zbývající částí uplatněných nároků na nemajetkovou újmu byli všichni shora uvedení poškození odkázáni podle § 229 odst. 2 tr. řádu na řízení ve věcech občanskoprávních.

62. Pokud jde o uplatněné nároky na přiznání nemajetkové újmy u pozůstalých po XXX, tak soud postupoval dle § 229 odst. 1 tr. řádu a odkázal je se svými nároky na řízení ve věcech občanskoprávních. Tento postup okresní soud odůvodňuje tím, že jejich zmocněncem nebyly doloženy žádné listiny k požadovaným nárokům.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od doručení jeho opisu podat k Okresnímu soudu v Pardubicích odvolání. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy. Rozsudek lze napadnout odvoláním také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, pokud toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout též příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh.

Odvolání musí být ve stanovené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Právo podat odvolání nemá ten, kdo se ho platně vzdal.

Pardubice 20. května 2019

Mgr. Barbora Kocourková v. r.
předsedkyně senátu